books2ebooks.eu

Wallin, Carl
Gran, Theophilus

=Guds lof, af barnas och spena barnas mun. Stockholm. 1-4. 1771-75=.

Stockholm
1775

e-böcker från ditt bibliotek av
eBooks on Demand

digitaliserad av
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken. EOD erbjuder åtkomst till digitaliserade dokument enbart för personlig, icke-kommersiell användning. För annan användning vänligen kontakta biblioteket.

- Villkoren på svenska: http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Mer information finns tillgängliga via http://books2ebooks.eu

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.
Teol.
Bndl. ber.
Saml.
1700 – 1829

Lov

Guds Lof

Af

Barnas och Spena-Barnas mun,

Fierde Stycket,

Innehållande

Lap-Flickan Elsa Lars Dotters Upbyggeliga dödssång och saliga död.

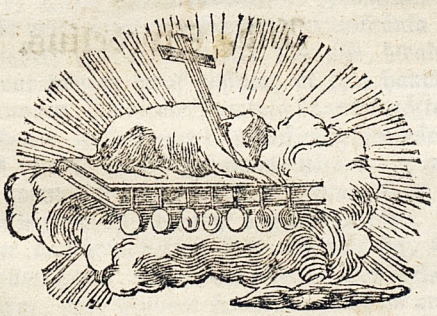

Pro Fide & Christianismo.

Stockholm, 1775.
Tr. hos H. Fougt, R. af K. W. O. K. Boktr.

Imprimatur.

Nomine Consist. Reg. Aul.

And. Swedelius.

Företal.

Att utan öfwerlägning och prösning sätta tro til alt det som berättas, kallar Salomon en fåkunnighet, Ordspr. 14: 15. och Syrach en lätsinnighet; cap. 19: 4. men at efter et blindt tycke och utan skäl mistro något, blott derföre, at det synes orimligt, är et icke mindre fel.

För at icke falla i någondera af deßa ytterligheter, böra omständigheterne med all möjelig sorgfällighet pröswas, och omdömet derefter sedan inrättas. Och detta är wid deßa bladens genomläsning så mycket mera nödigt, som de innehålla något, som är owanligt.

Skal prösningen här rätteligen anställas, så bör man taga i öfwerwägande dels den personens trowärdighet, som giort berättelsen; dels den personens beskaffenhet, hwilken berättelsen angår; dels det besynnerliga, som om samma person berättas.

1) Hwad denna berättelsens Författare angår, så är ingen orsak för handen, at misstänka des uprittighet; emedan man icke kan asse, hwad båtnad kunnat honom deraf tilflyta, at han handlat emot sanningen. Twärtom framlysa i hans berättelse många bewis, at han eger de egenskaper, som böra finnas hos en rätt christeligen sinnad Lärare. Han utsätter sit namn och tillika nämner flickans, samt den församling och by, hwaresr hon blifwit född. Han anförer omständigheter, som tildragit sig, icke blott emellan henne och honom allena, utan i fleras närwaro. Han grundar berättelsen, icke på andras sägen, utan på det han sielf hört och sett. Hwad detta barnet näst före sin död talat til andra, som fått befalning, at i Lärarens frånwaro waka wid hennes säng, innehåller alsintet, som icke är trowärdigt.

2) Hwad flickan widkommer, så 1) war hon ganska quick och läraktig, och 2) så mycket mera angelägen, at blifwa förwißad om sin saligher, som andre och i synnerhet hennes egen bråkliga hydda sa-

de henne, at hennes beredelse-tid til ewigheten icke skulle blifwa mycket lång; til följe hwaraf hon ock 3) war ganska fiitig i boken, för at i en så högwigtig sak få nödig uplysning. Hwarti! kommer 4) at hon åtniöt sin trogne Lärares underwisning, jemwäl då, när han, under sin ledighet, plägade sitta med nöje wid hennes säng. Och som hon 5) sökte sin ro i Nya Testamentets läsande, så är icke orimligt at tänka, det hon, antingen af en synnerlig Guds skickelse, eller genom Lärarens anwisning, träffat de ställen i Uppenbarelse-boken, som handla om Lambsens bröllop och om Lifsens bok. Språket Ps. 73: 25. 26. Herre, när jag hafwer tig ꝛc. synes så mycket mindre kunnat wara henne obekant, som det så wäl torde stå i den Lapska, som i den Swenska a b c boken, eller ock warit brukeligt i morgon- och afton-böner-na uti Skolan. När wi ock änteligen 6) gifwe akt på hennes kloka tal och flora prof af et ganska ömt sinnwet; så kan hon så mycket mindre för någon sinnes yrsel eller benägenhet at säga osant misstänkas.

Den som tager alla dessa omständigheter tilsammans, honom lärer icke otroligt förekomma, hwad om denna unga själens uplysta förstånd samt til Jesum och Himmelen wända hierta finnes förmält.

3) Om det besynnerliga, som denna flicka i sömnen wederfarits, yttrar författaren sig ganska warsamt. Han utgifwer det icke för någon omedelbar uppenbarelse, utan kallar det allenast drömmar. Ingen ibland wåre Evangeliske Lärare, så wida witterligt är, har nekat, det ju Gud på et besynnerligt sätt stundom plägar uppenbara den himmelska härlighetens lustighet för somliga trogna själar, näst före deras saliga afgång ifrån werlden. Wenceslai Bergmans Tremenda Mortis Hora innehåller åtskilliga sådana exempel. Erst. Th. 7 Cap. Zweyt. Th. 2 Cap. Man må ock tro, at gudfruktige wid ewig-

hetens

hetens gräns stadde själars drömmar stå under Guds Försyn: icke eller är det orimeligt at säga, at hwad denna gudfruktiga flickan tänkt om dagen, har på et så besynnerligt sätt förekommit henne om natten; hwarigenom Guds Försyn wunnit sit ändamål, at göra åtanken af det ewiga lifwet hos henne rätt lifslig och eftertryckelig. Man medgifwer gerna, at dylika händelser sällan höras. Men sällan och aldrig äro ju icke et och det samma. Man finner ingenstädes, at Gud i dy mål bundit sig händerna. Något dylikt torde ock stundom ske med andra; men det glömmes snart, upteknas icke, ej eller kommer til mångas kunskap. Härjemte synes ock böra tagas i öfwerwägande, at den Lapska församlingen, åtminstone när detta sig tildrog, föga annorlunda kunde anses, än såsom stadd i des späda början; och wi wete, at Gud då stundom låter sådant ske, som går utom almänna ordningen. Den som icke med full öfwertygelse bristar sig tro sådana owanliga händelser, han lär dock hafwa swårt, at twärtom med wißhet hålla dem för idel osanning.

Icke eller lärer berättelsen i någons sinne mista sit wärde derigenom, at denna flicka drömt om dans; emedan ju Skriften talar om något dylikt, til exempel Mirjams och Davids, och under bilder af detta lifwets nöjen afmålar för oß den outsägeliga glädje, som finnes i himmelen. De gudeliga samtal, som hon berättar sig hafwa hållit med dem, med hwilka hon tykte sig hafwa dansat, wisa ock nogsamt, at hennes dans haft alsingen gemenskap med werldsliga dansar, då man ju hafwer långt annat, än sådana gudeliga ämnen at påtänka och omtala.

* * *

O huru fägnesam måtte dock detta barnets saliga afgång utur werlden hafwa warit för des Lärare! O huru liusligt är det äfwen för andra hans likar,

ehwad de arbeta i Kyrkan eller Skolar, när någon deras åhörares eller lärjunges upbyggeliga dödssång öfwertygar dem, at deras arbete icke har warit fåfängt i Herranom. En enda själs frelsning gör deras möda wäl betald. Det kan icke annat, än uppmuntra dem, at arbeta på en förhoppning, och troget fortfara i deras kallelse, för at winna ännu flere, som skola wara Christi bref, beredt genom deras tienst, och skrifwit icke med bleck, utan med lefwandes Guds Anda; icke i taflor af sten, utan i hiertats taflor; ja wara deras frögd eller kronan til deras berömmelse för wåran Herra JEsu Christo i hans tillkommelse. 1 Cor. 3: 3. 1 Thess. 2: 2.

**
* *

O hwad för en stor nytta kunnen J icke, barn och unge, hafwa af detta wakra exemplet, om J, til edor rättelse och förbättring, wille jemföra det här beskrefna kära barnets sinne, själa-tillstånd och förhållande med edert. Märken noga de goda egenskaper, som hos henne funnos. Hon länatade til Skolan: hon räknade för en ibland de största Guds nåde-wälgerningar, at hon kommit dit: hon war flitig i boken: hon ledsnade icke, under sielfwa siukdomen, at underwisas: ja, hon anwände någon tid af nätterna til at läsa Guds ord; och alt detta i den afsigt, at lefwa och dö et Guds barn. Den osanna berättelse, som hon i de ännu yngre åren en gång giort för sina föräldrar, gick henne hierteligen til sinnes. Huru förtroligt och lydaktigt, ja, med hwad alfwar öfwerlemnade hon sig icke til sin Lärare, at höra och följa hans råd? Huru högst angelägen war hon icke, at komma til försäkran om sin salighet? Ack, at hon ibland eder, kåre barn, måtte hafwa många sina likar! Hwad tänken J härwid sielfwe, hwar och en för sig? Hurudane åren J til större delen? Gör man eder någon orätt, om man beskyller eder, at ganska många äro henne aldeles olike? Haf-

wen

wen J, som hon, haft längtan til Skolan? Hafwen J, som hon, besinnat hwad för en stor Guds nåd det är, at J kunnen om eder salighets sak blifwa underwiste, påminte och handledde? Finnas icke många, (ja åfwen sådane ibland eder, af hwilkas år och ålder man dock hade bordt wänta en förnuftigare omtanke) hwilka hålla detta för et twång, hafwa ingen upmärksamhet på det som läres, och förslösa den lediga tiden i hwarjehanda ungdoms dårskaper? I stället för at öpenhiertigt begära sin Lärares råd och underwisning, äro de glade, når de äro frie för deras upseende; och når något klagomål upkommer, torde de icke hafwa försyn före, at genom nekande, osanning och falska ursägter föra dem bakom liuset. De hafwa ju lärt sig det Ottonde Budet, så at de weta, hwars barn de då äro, och hwilkas begär de då efterfölja, och detta oaktadt, sticka de sig dock så ganska illa, och älska lögnen. De kunna således icke, i detta deras tilstånd, wara Guds barn eller förwänta det himmelska arfwet. Men huru länge wiljen J, som här finnen eder afmålade, så obetänksamt fortfara, förspilla edra föräldrars omkostnad, öka tyngden af edra Lärares swåra arbete, och skynda til edert eget förderf? Denna fattiga Lapp-flickan kan ju med sit exempel öfwertyga eder, at de goda egenskaper, som Guds Ande hos henne werkat, äro i denna eder ålder icke allenast anständige, utan ock nödige, och genom Guds nåd möjelige, om J troget lyden Guds Andas förmaningar. I annor händelse blifwer hon en gång eder anklagare. Ack at dock åtminstone några ibland eder, igenom Guds kraftiga nåd, winlade sig, at i deras förhållande likna henne här i tiden, at de ock måtte blifwa henne like i härligheten!

*** ***

Skal föregående önskan winna en lyckelig framgång, så åligger ock föräldrarne, samt alla dem, som

som stå i deras ställe, at genom en god upfostran lätta Lärarnes mödosamma arbete, och ingalunda nedrifwa hwad deßa söka at upbygga. Somlige barn komma ifrån föräldrarna illa artade til Skolan: man söker wäl der at rätta och förbätra dem; men sådant slås omkull och förderfwet underhålles på den tid och på de stunder de ifrån Skolan äro ledige. De höra swordomar, Guds och Jesu dyra namns misbruk, oanständiga ord, och beklageligast (til äfwentyrs) af sielfwa föräldrarna. Emellan deßa märka de bitterhet och oenighet; och ho kan upräkna alt det onda, som barnen få se och höra. De bätres förunnar man at deltaga uti så kallade nöjen, som med Christendomen icke kunna förenas, och de sämres få löpa tygelfrit på gator och gränder, hwarigenom de gemensamt insamla nya ämnen til allehanda synd och ogudaktighet, samt i sällskap med annan sielfswäldig och öfwerdådig ungdom stadgas och tiltaga alt mer i det som intet duger. Hwad kan detta annat, än öka Lärarnes möda och bekymmer, göra dem sorg och grämelse samt deras arbete ofta aldeles frugtlöst? Hwilka äro nu skulden til denna skada, antingen Lärarne eller Föräldrarne? Icke de Lärare, som ömt och trogit förrätta deras sysla, utan de Föräldrar sielfwe, som utöfwa förargelig lefnad, slathet och wårdslöshet, i det de icke hafwa nogare uppsigt på sina barn, ej eller tilse, med hwilka de omgås.

* * * * *

Widlyftigare Företal synes denna lilla skriften icke tillåta; man stannar fördenskull i den hierteliga önskan, at hwar och en des Läsare måtte med eftertryck lära och påminnas om det, som detta saliga barnet på sit ytterste sade til dem, som stodo omkring henne: Säger för alla, huru nöjd och wäl den dör, som är beredd til döden, och får dö i Herranom! Gud förlåne oß sin nåd dertil, och ware wårt bistånd både i lifwet och i döden!

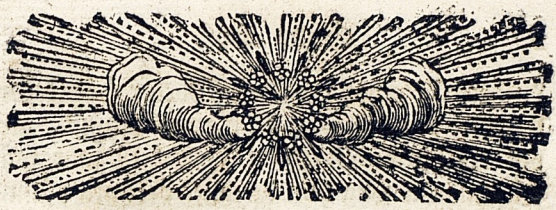

År 1764 wid årets början, kom til Jockmocks Skola en Flicka, om 13 års ålder, wid namn Elsa Lars dotter, ifrån Siocksiocks by. Den äldre systren hade et år förut med beröm blifwit hem förloswad ifrån Skolan. När denna Elsa då hörde sin syster hemma siunga psalmer och läsa i bok, fick hon en innerlig längtan, at, om Gud wille, jemwäl komma til Skolan, för at winna samma kunskap och lika lius i Christendomen. Och ehuru hon wid ankomsten såg nog siuklig ut, wille jag dock ej wägra mig at taga henne emot. Hon war et rätt stilla, sedigt, artigt och wälmenande barn, ganska behändig och snäll i sådana små handaslögder, wid hwilka hon war wan, och otroligt flitig i boken, den hon natt och dag knapt nändes lägga ifrån sig. Hade derjemte godt begrep och et qwikt minne.

Wid ankomsten til Skolan kunde hon redan a b c boken och halfwa Lutheri Cateches, som systren lärt henne. Til Junii månads början hade hon icke allenast aldeles lyktat

Lutheri Cateches och Herr Doctor Högströms Christendoms frågor på Lapska utantil, utan ock tre hufwudstycken i Swebilii spörsmål; och innantil sång hon de mäst bekanta psalmer wäl, i Lapska Psalmboken.

Wid ankomsten til Skolan, war hon siuklig och, efter mit tycke, plågad af lungsot, hwilken dageligen alt mera tiltog, så at hon mycket war sängliggande; ehuru hon likwäl några timar om dagen satt uppe. Hennes krafters aftagande gaf tydeligen tilkänna, at döden skyndade sig til henne alt närmare, hwilket jag ej underlät henne på ömaste sätt föreställa. Hon war glad och nöjd; men önskade likwäl ofta, at hon skulle få dö et Guds barn, och blifwa bewarad ifrån ewig förtappelse. Hennes andakt och flit i bönen tilwärte stundeligen: hon läste hwad hon kunde, och under mina ledigheter, satt jag med nöje wid hennes sång.

En söndag, då folket kom ifrån kyrkan, begärade hon få weta, hwarom predikan handlade. Sedan de giort besked för hwad de kunde påminna sig, taltes om Natwardsgång, som den dagen warit, och at ibland Natwardsgästerna wiste sig en flicka om 13 års ålder, som första gången fick wara en ibland dem. Hon knäpte derwid ihop sina händer, såg up i himmelen och sade: „Gud „låte dig warit wärdig, så är du säll och lyk-

„lig„!

„lig„! hwilka ord hon twå eller tre gånger uprepade.

Den dagen låg hon sedan hel tyst, satt ock uppe ibland en stund, och hennes ro bestod deruti, at hon för sig genomläste Nya Testamentet i Bibelen, och repeterade ofta femte hufwudstycket i Lutheri och Swebilii Catecheser om Natwarden; men i synnerhet föll hon i någon slags upmärksamhet, så ofta hon läste instiktelse-orden. Hon lade boken ifrån sig, knäpte ihop händerna, och sade: „Äter och dricker häraf alle. Wi få alle „lof; det är Jesu kött, det är Jesu blod, som „wi få äta och dricka -- til syndernas förlåtel„se och hans åminnelse„. Derwid suckade hon, och sade med hög röst: „Ack, om jag „finge gå til Natwarden: jag wil äta hans „kött: jag wil dricka hans blod: jag wil wa„ra i Gud: jag wil wara et med Gud. Det „är utgifwit til syndernas förlåtelse: jag be„höfwer syndernas förlåtelse och styrka derom „för min tro. Wi böre äta och dricka til „hans åminnelse. Jag wil, at min siäl skal „påminna sig hans död och testamente. En „salig åminnelse“.

Som jag förmärkte, at hennes längtan blef stor efter Natwarden, så lofwade jag, at hon skulle winna sin önskan, och få gå til Guds bord; hwilket på hennes begäran, och

med bägges wår öfwerenskommelse, upsköts til dagen derefter.

Om aftonen begärade hon lius, och om natten genomläste hon dels Lutheri, dels Swebilii förklaring öfwer femte hufwudstycket, och Doct. Högströms betraktelse på Palmsöndagen i sin utgifna Lapska Postilla.

Om morgonen klockan 8 lät hon begära, at förrätningen skulle få ske i mit rum. Af fruktan, at hon ej skulle förmå wara så länge uppe, hade jag wäl heldre sett, at hon legat i sin säng; men kunde dock icke wäl wägra henne des begäran. När alt war färdigt, inkom hon klädd, ledsagad af de andre barnen; och härwid infant sig icke allenast gårdsfolket, utan äfwen några af grannarna, som woro qwar wid kyrkan. Flickan ledsagades fram, och föll ned på knä på et hyende, framför en stol, som för henne war framsatt. Hon såg nog bekymrad och häpen ut, och anhöll, at skriftermålet ej förr skulle börjas, än hon erhållit swar på några frågor, som hon utbad sig få göra, hwilka i hennes tankar upkommit, och oroade henne.

Efter gifwit tillstånd, sade hon 1) „Jag „är ung, jag är icke kommen til den ålder, „eller fylt de år, at Natwardsgång mig kan „tillåtas, och fruktar således, at jag olyckeligt träder härtil“? Jag sade härpå: Hwad som fattas i din ålder, det upfyller din siåls mo-

mogenhet och förstånd. Du hungrar och törstar efter rätfärdigheten. Du bör wid Guds eget bord blifwa mättad. Herren kallar dig sielf fram, at du måtte få wederqweckelse och ro til din siål.

2) Sade hon: „Jag kan icke alla Swe„bilii spörsmål utantil; och Ni fordrar det lik„wål af andre Skole-barn, innan de til „Natwarden få tilträde. Huru kan jag då „wara wärdig“? Jag swarade: De andre barnen hafwa helsan, och det skadar då icke, at de mera mognas, innan de gå til Natwarden. De torde nog ändå sedan glömma; men din siukdom tillåter icke et sådant upskof. Din insigt är tilräckelig, och du eger en förfarenhet, som wida öfwergår deras; så at jag med all tryghet, såsom et Guds sånningebod, kan för dig öpna dören til bröllopssalen. Härpå sade hon: „Jag war rädd, „at Ni, för min siukdoms skul, ej welat hin„dra min nyfikenhet, och at jag således olyk„ligt och i otid kunnat löpa fram, och blifwa „saker på Herrans lekamen och blod“? Jag swarade: Jag blifwer dig inför Gud answarig, om jag ej efter Guds ord grundar min prófning; och ju mera upmärksam jag blifwer på din belägenhet, desto fastare kan jag förwiſsa dig wara en wärdig och wälkommen gäst til Guds bord.

3) Tredie frågan war denna: „Jag tror „wäl nu, at Gud förlåter mig synderna; men „jag är dock swag at hålla hwad jag lof„war. Hurudan är nu Guds förlåtelse? „Om jag någon gång felar, tilräknar han „då de synder, som han nu förlåter, eller „äro de aldeles eftergifna? Jag är rädd, „at jag faller, om jag lefwer". Jag swarade: Guds löften stå i ewighet faste. Han förlåter synderna så, at han aldrig mer tänker på dem, och han tager syndare til nåder, så ofta de omwända sig. Men igenom nya synder kunne wi falla, och så genom synden, om wi icke ifrån henne upstå, blifwa ewinnerligen förtappade. Men war ej rädd för en tilkommande tid. När wi med alwar söke wår salighet: när wi äre aktsamme: när wi rätt nytje nåde-medlen; så bewaras wi genom Guds kraft til salighet. Herren förmår bewara wårt betrodda gods, och så bewara det, at helwetes portar icke kunna blifwa oß öfwermägtige. Härpå yttrade hon sig: „I Jesu namn! så låt Guds „werk gå fram; men beder alle Gud, at „jag får wara et wärdigt skrifte-barn".

Sedan hon hade anammat Natwarden, ledsagades hon i sin säng tilbaka, samt låg hela den dagen tyst och förnögd, sof äfwen wäl godt en del af natten. Om morgonen derpå, så snart jag hade upstått och

hållit

hållit bön, trådde jag til hennes säng, och frågade, huru hon befant sig? Hon började härwid gråta, och sade, at Gud påminte henne om en synd, som hon hade bortglömt och förtegat. Jag bad henne tala upriktigt, och hon sade: „För några år sedan, befalte min „moder mig gå i wall med renarna. Som „det regnade, satte jag mig ned under et trå, „och somnade. Wid min hemkomst saknades, „men 4 dagar derefter igenfunnos twänne re„nar, som lupit bort, medan jag sof, och „hwilka jag sade mig i en trång skog hafwa „borttappat. I denna gerning har jag först „lugit, sedan wanwördat föräldrarne, när „jag ej bätre skötte min sysla, och uträttade „deras befalningar: jag har ock orsakat dem „mycket beswär med sökande i flera dagar. „Äro icke deßa synder stora? Och nu räkar „jag ej mera mina föräldrar, så at jag kan „få bedja dem om tilgift, och likwäl har „jag warit til Natwarden“?

Jag sade: Herren har ock wißerligen detta barna-fel förlåtit; men jag tycker det wara rätt wäl, at du nu kom detta, såsom synd, ihog, och fick bedja din Frelsare om des förlåtelse. Ju närmare man kommer i Guds gemenskap, destomindre tol man någon syndafläck. Hon tog mig då i hand, och sade: „Detta är wäl trösteligt, men „war icke flat emot mig. Jag ger mig i

„Ert wåld, såsom et barn til min Siåla-
„förjare och Láro-fader, med lángtan, at
„blifwa salig. Jag skal yppa hela mit
„hierta: jag wil ingen ting hafwa fördoldt:
„jag wil följa Ert råd; men blir jag ándå
„ej salig, så klagar jag på Er för Gud“.
I det samma såg hon stindt på mig, och
sade: „Tol Ni lángre wara hos en, som ár
„så swár?“ Jag sade mig aldrig på kárare ställe kunna wara, án hos en siál, som war så mycket öm om sin saligbet. Jag bad henne nu, såsom en brud med hela hiertat och alt förtroende hwila i sin Herres och Frelsares famn, och genom honom afbida en salig utgång utur tiden.

Efter denna stunden fant jag henne altid nöjd och glad; men hennes lángtan, at snart få skiljas hádan blef ganska stor. Hon talade nu om, at Gud dröjde nog lánge, och hon bad tillika, at Frelsaren wille förlåta henne hennes ytran. „Jag lángtar, sade hon, men
„ej derföre, at jag plágas; ty min siukdom ár
„ju så lått och drágelig, at jag kan sitta uppe
„och gå. Jag kánner knapt, at jag ár siuk;
„men jag lángtar se Gud, och wara hos de
„saliga, som i himmelen áro. Min fruktan
„ár förswunnen, och jag hoppas blifwa salig.
„Jag ár siuk i andras ögon; men mår bátre,
„án då jag hade den bästa helsa, och wil al-
„drig bortbyta mit tilstånd emot den bästa dag

„jag

„jag lefwat i werlden. Jag wil ock án lef-
„wa, om Herren så täckes befalla, och gerna
„det uslaste lif i menniskо-ögon, allenast jag ej
„mister den glädie i Gud, jag nu känner.“

Jag sade: Det kan blifwa din siäl nyttigare, medan du ár i kőttet, at Herren ibland undangömer den kánbara náden af sin saliga närwarelse. Härpå sammanknäpte hon sina händer, igenslót sina ógon, och sade: „Herre, „går du bort och döljer dig, så gór mig til et „lydigt och toligt barn! Når jag hafwer dig, „så frågar jag ej efter, om min kropp och siäl „försmáktade; men saknar jag dig, så saknar „jag alt: ty du ást min hielp, min tröst, min „del.“

Morgonen derpå, når jag kom til hennes sáng, war hon hierteligen glad, och berátta-de, at hon, i en skón dróm, hade blifwit fág-nad hela natten ibland et sálskap, med hwilka hon hierteligen gladdes, och haft härliga sam-tal, om Gud och Frelsaren, om hans nád och barmhertighet emot syndare, om hans sto-ra magt och härlighet, om himmelen och de saligas nóje derstádes. Hon beskref dem, som warit med henne; hon sade, at de woro wakre, wál kládde, rene, wánlige och kár-lige, och hon twiflade på, om någonstádes sádane nójen kunde gifwas på jorden, som hon hade och såg i detta sálskap. Hon sade til mig: „Ni war med i laget, höll mig i han-

„den, och följde med i ringen et godt stycke;
„men sedan stadnade Ni qwar, och jag följde
„mit sälskap.“ Jag gladde mig med henne,
och sade, at Frelsaren lät henne härigenom
glömma sina krops plågor, och gaf hennes
siäl genom deßa målningar tilkänna, at et
bätre och förnöjeligare lif, efter detta, war
beredt för alla gudfruktige; fast den salighe-
ten är större, än hwad något öga har sett,
något öra hört, eller i någon menniskas hier-
ta upstigit. Hwad mig angår, så håller jag
dig i handen; jag följer med, at bereda dig;
men när Änglarne bortföra dig, då torde jag
en tid få stadna qwar.

Hela denna dagen låg hon stilla, tyst och
glad; sägnade sig hierteligen, när barnen an-
tingen läste wid hennes säng, eller sóngo nå-
gra psalmer; då hon altid följde med, så
mycket hon förmådde.

Den följande morgonen, då jag kom til
henne, och frågade efter tilståndet, emottog
hon mig med leende mun och et gladt ansigte,
under denna utlåtelsen: „Det är godt at lig-
„ga på döds-sängen: jag har i min lefnads
„och helso-tid i werlden ej känt sådan förnöjel-
„se, som jag nu här får erfara: hwad glädje
„må då icke wara i de ewinnerliga hyddor,
„och i de saligas omgänge? Jag har i den-
„na natt haft sälskap af twänne unga, skóna
„och dåjeliga Jungfrur. De lågo med mig

„i sän-

„i sängen, den ena på min högra, och den „andra på min wänstra sida. Sängen lyste „såsom silfwer och guld, och Jungfruerne wo„ro härliga. De bäro kläder med sig, och „klädde mig i hwita wakra kläder. Wi sto„do up til at dansa och leka, och jag hörde „någon säga: Låt oß glädjas och frögdas; „ty Lambsens bröllop är kommit, och des „brud hafwer sig tilredt. En annan röst „swarade: Salige äro de, som kallade äro til „Lambsens bröllop; men detta förswan, när „jag waknade.“

Jag sade: Gud fägnar sit kära barn med rätt skóna drömmar på des sotesäng. Härwid utlät hon sig: „Detta war icke någon „dróm: det war mer án en dróm;“ hwilka ord hon många gånger uprepade, och suckade diupt derwid, likasom hade hon blifwit mislynt deröfwer, at jag kallade det dróm. Jag sade: det ár lika mycket hwad det ár; men jag ser med fägnad, at Herren genom deßa bilder drager din átrá, dit lif och hela hierta ifrán denna werlden til den tilkommande; och derigenom blifwer döden, som för många ár förskräckelig, för dig så kár och wálkommen, at du icke synnerligen kánner något af dina krops- och döds-plágor. Hon swarade: „Icke ár jag mycket siuk, icke kánner jag nå„got af kropsens plágor; men min lángtan, „at komma til Gud, ár altför stor: jag kan

„den

„den sannerligen icke utsäga. Jag har ej dri-
„stat tala härom, af fruktan, at få bannor
„för min otolighet, och at jag ej wore Guds
„wilja rätteligen undergifwen; men jag har
„dock altid inför Gud erkänt detta för en synd,
„för hwilken jag bedit om förlåtelse, och be-
„der ännu. Hwar gång solen om mornarne
„uprinner, tänker jag: Nådige Gud! skal
„jag icke snart få se en annan sol, som aldrig
„nedergår? Jag är nöjd wänta; ty mit wi-
„stande kan här icke blifwa widare långwa-
„rigt."

Hon bad mig nu hierteligen helsa sina föräldrar, med den påminnelse, at de ej skulle förja henne; ty, sade hon, „jag dör et Guds „barn, och går nu utur uselheten in i Guds „egen härlighet: der önskar jag få se och mö-„ta dem; så skole wi ewinnerligen hos wår „Frelsare glädias tilsamman." Hon sade öfwerliudt: „Tacka dem för all deras godhet „emot mig, men i synnerhet, at de biföllo, det „jag fick komma i Skolan; och det är skedt i „en wälsignad stund." Hon bad mig förehålla dem, at de skulle wäl nytja nåda-tiden, och omnämde några fel, som hos dem borde förekommas. Hon tillade: „Mina nya klä-„der, som jag här fått, håller min mor på at „söma, och de böra återlemnas hit igen." Jag bad henne wara derom obekymrad, och sade: Din mor skal gerna få behålla dem, sit barn

till

til åminnelse. Denna dagen war hon nog matt, men inom sig tyst och förnöjd.

Om aftonen, sedan bön war hållen, giorde jag den förfatning, at twänne flickor och en piga skulle waka wid hennes säng; men jag war knapt utgången, förrän hon bad folket släcka liuset, och gå til hwila. Hon tolde ej se, at de med henne skulle hafwa besvär. Det hade hon lagt härtil: „Wille någon af „Er ligga med mig, wore jag nöjd; men in„galunda får Ni waka.“ När de då icke swarade, log hon, och sade: „Ni lår ej drista „lägga Er hos mig, af fruktan, at jag skal „dö; men nog lefwer jag ut denna natten. „Skulle jag ock dö, så wil jag, at ingen skal „wara rädd för mig. Jag wet, at lefwande „menniskor äro rädde för de döda. Jag har „det ock giort. Men om de döde skulle kun„na göra någon werkan på de lefwande, så „giorde jag eder heldre wäl, än något illa. „Jag skulle willigt följa dem, som af Gudi „utsändas til tienst för deras skul, som saligheten ärfwa skola.

Hela natten låg hon tyst; men om morgonen, då folket upstod, frågade hon strax efter, om jag war waken: wille dock ej upwäcka mig, förän jag sielf waknade. Klockan 5 kom min saliga hustru til sängen, och sade, at den siuka frågat efter mig. Jag stod strax up, och gick til henne. Wid ankomsten

sten sade hon: „Min Förloßare är ej långt „borta.“ Jag frågade då, om hon den natten hade haft stor plåga, efter hon kände döden wara när? Swaret blef: „Jag har icke „haft känning af någon plåga; ty jag har „sett sielfwa Herran, med sin törne-krona, „och hans härlighet war stor. Jag har stått „för hans stol, och grätit för hans fötter; men „han aftorkade tårarna, tog mig wid handen, „öpnade en bok, och sade: Läs! Jag läste, „och såg med glädje, at mit namn war skrif„wit i Lifsens bok.“ Jag sade härwid: sköna drömmar, som göra tiden så förnöjelig för en aflidande Jesu wän! Hon swarade: „Herren „låte Er samma nåd wederfaras på Er dödsfång! så skal Ni få se och känna, at det är „mer än en dröm.“

Efter et kort samtal om Guds långmodighet och godhet, om hans nåd och barmhertighet emot syndare, samt hans kärlek för de sina, wille hon at morgonbön skulle hållas, som blef genast werkstäldt. Under bönen, stod hon i sängen på sina knän. Någon wille hindra henne, och sade: ligg stilla; ty du är ju rätt swag: men hon swarade: „Ack! lät ock min „kropp wisa någon högaktning för Gud, me„dan han kan: i grafwen kan han det ej „göra.“

Efter bönen tackade hon alla, som för henne haft någon möda, och önskade dem

Guds

Guds wälsignelse. Til mig sade hon: „Gud „är så god emot mig, at min kropp ej längre „kan bära sådan salighet.“ Hon tackade mig mer än kärligen, och sade: „I himmelen får „Ni den módan belónt, som Ni, för Guds „skul, på et fattigt Lap-barn anwändt. Jag „går förut, och skal med glädje se Er efter-„komma.“ Min hustrus hand trykte hon til sin mun, och bad henne ej trótna med den móda, som för henne återstod, tils kroppen lades i jorden.

Härpå sade hon: „Farer wäl alla, som „här inne åren! Säger för alla, och taler om, „huru nójd och wäl den dór, som är wäl be-„redd til dóden, och får dó i Herranom. Her-„ren Jesus, min Frelsare, låte eder alla få „dó så wäl och nójd, som jag dór.“

Hon begärde, at til Guds ära och lof en morgon-psalm skulle få siungas; då den-ne Psalm: Wak up min siäl, gif ära, på Lapska uptogs, som i det språket är gan-ska rórande. Sedan psalmen war sungen, talte hon ej mera, utan låg hel tyst, och affomnade få minuter derefter, med tilslutna ógon och sammanknápta händer.

Hwad werkan hennes dóds-beredelse och wakra afgång giorde på alla åskådare, och på många andra, som hórde talas om hen-ne, kan jag ej med pennan beskrifwa; utan

mina

mina ögon watnas, wid åminnelsen häraf, och jag tänker: Salige äro de döde, som i Herranom dö.

Theophilus Ol. Gran,
Prost och Kyrkoherde i Piteå.

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

e-böcker från ditt bibliotek av

eBooks on Demand

digitaliserad av

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden